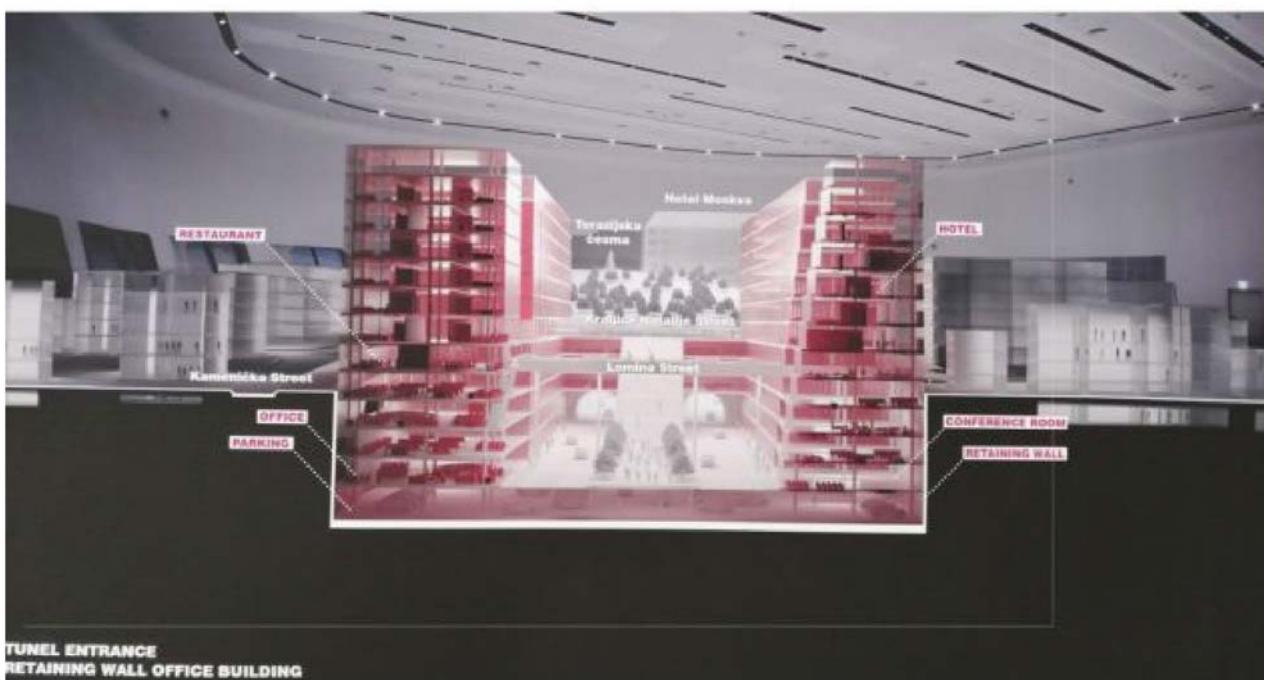

Beograd pod zemljom, nešto što nas očekuje u budućnosti - Biro Danilo Dangubić Architects pružio paletu ideja za urbanistička rešenja (FOTO)

eKapija

Mogući izgled ulaznog portala u tunel ispod Beograda, u Gavrila Principa (Foto: eKapija / Aleksandra Kekić)

Beograd je grad koji je dokazao svoju održivost kroz vekove, a njegov podzemni deo prati stanovnike i u dobrom i u lošim danima. Iz tašmajdanskih rudnika izgrađeni su mnogi objekti u Beču, pa je podzemni Beograd rasut po svetu.

Ovako o prestonici govori Danilo Dangubić, iz biroa Danilo Dangubić Architects, koji će se sa svojim [projektom samoodrživog Beograda predstaviti u septembru na bijenalu arhitekture u Seulu](#).

- Povod za nove prostore pod zemljom je [tunel](#), koji se projektuje, i koji bi trebalo da poveže savsku i dunavsku obalu. Naša ideja je da ovaj saobraćajni tunel otvorimo i da iz njega izviru elementi u novi grad. **Pa tako iz tog tunela možete da uđete u garažu, a onda na vrhu garaže da vam se nalazi tržnica, trg, školsko dvorište** - objašnjava Dangubić.

Projekat zapravo predstavlja potencijale Beograda, nudi se paleta ideja, koje mogu da se koriste za budućnost.

- Osim tunela, Beograd će imati više od 40 metro stanica. Možda one ne moraju da budu samo puki izlazak iz metroa, nego da prolazimo kroz neku galeriju, tržnicu, supermarket - dodaje Danilo Dangubić.

Sa druge strane, **podzemni objekti bi trebalo da ukažu da je površina zemlje veoma potrebna**. Kako navodi Dangubić, šoping centri zauzimaju velika prostranstva, a nemaju potrebe za prirodnim svetлом, takođe zauzimaju velike zelene površine.

- Beograd, koji se razvija, u budućnosti će imati najveću potražnju za zelenim površinama i prostorom za pešake. Vremenom, kada saobraćaj bude otišao pod zemlju, veliki broj ljudi će biti na površini. **Upravo ovakvi projekti apostrofiraju zdravu budućnost, koja je element koji će održati Beograd održivim u budućnosti** - smatra Danilo Dangubić.

Istiće za eKapiju da Beograd ima izuzetan potencijal, jer se nalazi na dve reke i sedam brda. Zbog toga ovakav projekat u Beogradu može jednostavno da se uradi, jer nema problema podzemnih voda, mada je na Novom Beogradu to gotovo nemoguće. A kakva je situacija sa drugim gradovima?

- Novi Sad je ravnicačarski grad, ali Petrovaradin ima taj potencijal. Ovaj model, dakle, nije moguć i primenjiv u svakom gradu, ali ima veliki potencijal u Beogradu. Svaki grad treba da se bavim onim što je njegov potencijal, kako bi gradio svoju budućnost - kaže Dangubić za naš portal.

Danilo Dangubić i Marko Stojčić (Foto: eKapija / Aleksandra Kekić)

Sledi nekoliko decenija za remodelaciju grada i promene namena

Glavni urbanista Marko Stojčić napominje da Beograd ima jasno definisanu teritoriju, koja ne bi smela u budućnosti da se širi, jer postoji mnogo površina koje nisu na adekvatan način iskorišćene i urbanizovane. Sledi nekoliko decenija za remodelaciju grada i promene namena, koje će rezultovati osnovnim načelima kvalitetnog života u jako velikom gradu, kao što je Beograd.

- **Po svaku cenu moramo da oslobođimo slobodne površine za pešake i bicikliste**, odnosno da ostavimo značajne površine pod visokim zelenilom, kako bismo učinili da kvalitet vazduha bude bolji, ali i da se odustane od korišćenja automobila. Potrebno je promeniti hijerarhiju u saobraćaju: pešak na prvom mestu, biciklista na drugom, javni prevoz na trećem i tek na četvrtom mestu putnički automobil - ističe Stojčić.

Dodaje da sama ova činjenica ukazuje na to da je "Beograd pod zemljom" nešto što nas očekuje.

- Ove godine biće raspisan javni arhitektonski konkurs, gde će se svim arhitektama iz Srbije dati šansa da prikažu svoje viđenje 40 podzemnih tačaka u Beogradu, odnosno kako taj podzemni Beograd može da izgleda - najavio je glavni urbanista Beograda.

Zbog čega je važan tunel u Beogradu?

Tunel će biti veoma važan, jer će za 17% smanjiti saobraćaj u centru grada, istakao je Marko Stojčić.

- Jedan automobil ima 10m² u površini. Ako imate 650.000 automobila, dolazi se do 6,5 miliona m² javne površine koje su zauzete automobilima. Polovinu automobila možemo da smestimo ispod zemlje - smatra glavni urbanista.

Aleksandra Kekić

Fotogalerija

